

Milorad Miša Sokić (1945–2000)

Milorad Miša Sokić se rodio 1945. godine u Beogradu, u domu oca Ivana i majke Ljubice. Osnovno i srednje obrazovanje završio je u Beogradu i započeo studije na Tehnološkom fakultetu 1964. godine. Diplomirao je 1969, magistrirao 1976. i doktorirao 1980. godine na Tehnološko–metalurškom fakultetu u Beogradu. Odmah nakon diplomiranja započeo je sa radom u IHTM–u, da bi od 1970. godine bio stalno zaposlen na Tehnološko–metalurškom fakultetu. Na ovoj visoko–školskoj instituciji biran je u zvanje asistenta (1970), docenta (1981), vanrednog (1986) i, konačno, redovnog profesora (1992). Bio je šef Katedre za organsku hemijsku tehnologiju.

Milorad Sokić je bio izuzetno cenjen profesor i naučni radnik, afirmisan kod nas i u svetu. Učestvovao je u realizaciji nastave na Tehnološko–metalurškom fakultetu iz više predmeta, ali i na drugim fakultetima u Srbiji (Novi Sad, Leskovac). Posebno je bio angažovan na predmetima iz oblasti tehnologije prerade nafte i petrohemijskih proizvoda, reaktorskog inženjerstva, projektovanja procesa i operacionih istraživanja u petrohemijskoj industriji. Bio je vrlo aktivan u radu strukovnih udruženja, pre svega u Savezu hemičara i tehnologa Jugoslavije i Srpskom hemijskom društvu. Dao je ogroman doprinos radu i razvoju Tehnološko–metalurškog fakulteta u Beogradu. Iza njega je ostalo delo dovoljno za jedan mnogo duži život.

Milorad Sokić je u našoj sredini i ne samo našoj, bio veliki naučnik i stručnjak. Rezultati njegove naučno–istraživačke delatnosti mogu se razvrstati u sledeće oblasti: sistematska analiza petrohemijskih procesa i procesa industrijske organske sinteze; termijska analiza i matematičko modelovanje homogenih i heterogenih hemijskih procesa; karakterizacija ugljovodoničnih sirovina i ispitivanje postupaka njihove konverzije u hemij-

ske proizvode; strukturalna optimizacija i kompjuterska sinteza procesnih sistema; analiza i procena životnih ciklusa petrohemijskih proizvoda. Milorad Sokić je prvi kod nas u oblasti petrohemijske proizvodnje primenio sistemsku analizu skupa tehnoloških postupaka koji obuhvata proizvodnju baznih petrohemijskih i njihovu konverziju postupcima organske sinteze. Razvio je matematički model koji se sastoji od 216 tehnoloških procesa. Najvažniji aspekti analize, zasnovane na primeni sukcesivne optimizacije sa promenljivim koeficijentima, odnosno optimizacije procesne strukture ovako složenog sistema, bili su usmereni na razmatranje uticaja raspoloživosti primarnih sirovina, energetske uštede i zaštite životne sredine. Najčešće su rezultati ovakve analize bili usmereni na definisanje optimalne strukture petrohemijske industrije bazirane na nižim olefinima korišćenjem nafte, prirodnog gasa, uglja ili uljnih škrljaca kao sirovinske baze.

Rezultati ovih istraživanja bili su u velikoj meri korišćeni za preliminarno ispitivanje usklađenosti postojećih planova razvoja petrohemijske industrije u Jugoslaviji i za procenu efekata korišćenja alternativnih izvora sirovina za proizvodnju industrijskih hemikalija. Posebna vrednost ovih radova ogleda se i u tome što su redovno bili povezani i sa analizom ekonomskih efekata i uticaja različitih procesa, sirovina i proizvoda na životnu sredinu.

Od posebnog značaja su rezultati termijske analize i modelovanje homogenih i heterogenih procesa, a pre svega radovi koji opisuju mehanizam i dobijanje sirovog ulja pirolizom aleksinačkog uljnog škrljaca.

Rezultati karakterizacije ugljovodoničnih sirovina, strukturalne optimizacije procesnih sistema i analize, odnosno procene životnih ciklusa industrijske proizvodnje predstavljaju zapažene i dragocene doprinose oblastima kao što su: petrohemijska tehnologija, tehnologija konverzije uglja, projektovanje procesa, procesna ekonomika, izbor tehnologije i analiza različitih studija mogućnosti.

Milorad Sokić je ostavio brojne pozitivne rezultate vezane za danas, tako važne proizvode i procese kao što su: linearni olefini, fenol, n–parafini, aditivi za bitumen, regeneracija korišćenih motornih ulja.

Svi ovi brojni originalni i pozitivni rezultati Milorada Sokića nisu mogli da prođu nezapaženo i on je, vrlo brzo postao vodeći stručnjak u oblasti petrohemijske i naftne industrije. Sa velikim elanom i požrtvovanjem učestvovao je u kreiranju i izdavačkoj delatnosti časopisa Hemijska industrija. Bio je stalni član uređivačkog odbora od 1994. ali i autor velikog broja aktuelnih radova objavljenih u ovom časopisu ili organizator i ko–editor većeg broja specijalnih izdanja Hemijske industrije.

Miša je ostavio za sobom na desetine zapaženih radova, i više od desetina diplomaca, nešto manje magistara i doktora nauka. Svi su se rastajali od Miše uvereni da je on umeo da im pruži "lepote profesije" kojom se bavio, ali su znali da su im uvek otvorena vrata njegove

vog kabineta. Kako za one koji imaju samo stručne ali tako i za one koji su imali privatne i neke druge zdravstvene probleme. U svim tim "tuđim" problemima sebe je iscrpljivao do poslednjih mogućnosti, ali se sam nosio, sve do svoje smrti, sa svojim nedaćama i životnim nepravdama.

I u najtežim trenucima, kada je naša briga bila opravdana i sve veća i veća, imao je snage da svoje najbliže upućuje u neke tajne poruke.

Nismo ga razumeli šta je hteo da kaže poslednjih dana svog života uporno pominjući B. Pekića i njegov roman "Besnilo".

Sada kada se pažljivo pročita sam kraj tog romana...

*Pogledajte malo pažljivije svet oko sebe. Zar se va-
ma čini da ga neko čuva?...*

može se shvatiti dubina Mišine poslednje poruke.

Komemorativna sednica (izvodi)

Beograd, Septembar 22, 2000.

J. Jovanović, M. Lazić, D. Skala

|